

Standpunt CDA betreffende afnemen nationaliteit bij terugkeerders uit Syrië

25 apr

Geachte heer Heerma,

Al eerder wees ik u op het feit dat het CDA een van de drijvende krachten is geweest achter het beleid om teruggehaalde IS-vrouwen het Nederlanderschap te ontnemen. Dit beleid komt op dit moment van alle kanten onder druk te staan. De NRC had op 8 april een groot artikel over de vrouwen op de terroristenafdeling in Zwolle¹. Dit verhaal, dat gebaseerd was op door mij aangeleverde informatie, had als strekking dat de vrouwen een tweede kans moesten krijgen in Nederland. Eerder schreef de krant al een kritisch verhaal over het afnemen van het Nederlanderschap bij een Nederlands/Afghaanse die nu moet worden uitgeleverd aan de Taliban².

Het zijn niet alleen kranten als NRC en Trouw die kritiek leveren op het huidige beleid; ook vanuit de overheid zelf komen steeds meer kritische geluiden. Twee weken geleden sprak de Rotterdamse rechtbank haar verontwaardiging uit over het huidige beleid om uitgeprocedeerde vrouwen het Nederlanderschap te ontnemen. Vorige maand kwam de Raad voor de Strafrechtstoepassing al met stevige kritiek, en ook de Inspectie van J&V, NCTV, Reclassering Nederland, en een aantal burgemeesters van grote steden hebben vorig jaar kritiek geuit op het Nederlandse beleid.

In de Tweede Kamer staat D'66, samen met een aantal linkse partijen, klaar om het onderwerp aan de orde te stellen. Zij wachten daar echter mee totdat zeker is dat het CDA ook met hen meestemt. Tijdens de laatste stemming over dit onderwerp, op 16 december 2021, koos het CDA de kant van de rechtse partijen, en stemde vóór het verlengen en permanent maken van de wet die de minister de bevoegdheid geeft om het Nederlanderschap af te nemen bij terrorisme veroordeelden. De stemmen van het CDA waren cruciaal voor het aannemen van het wetsvoorstel: 86 stemmen voor, 63 tegen, en 1 onthouding. Wanneer het CDA had tegen gestemd, was het wetsvoorstel verworpen geweest.

Enkele maanden vóór de stemming in de Tweede Kamer had het CDA congres een door mij ingediende resolutie aangenomen die de partij opriep om de Nederlandse IS-kinderen en hun moeders terug te halen uit Syrië. Het was daarbij duidelijk niet de bedoeling om de moeders na het uitzitten van hun straf weer het land uit te zetten. De CDA Kamerfractie legde de resolutie echter naast zich neer en stemde vóór afnemen van het Nederlanderschap.

De reden voor de halsstarrige houding van de Kamerfractie ligt in het verleden. Al sinds 2017 (en waarschijnlijk al veel eerder) koos het CDA voor een zeer harde lijn t.a.v. de Nederlandse vrouwen en kinderen van IS-strijders. Zij mochten onder geen beding teruggehaald worden, en Nederland moest banden aanknopen met het Assad regime in Syrië om de berechting van de vrouwen in dat land mogelijk te maken.

CDA Kamerlid Madeleine van Toorenburg was, samen met Dilan Yesilgöz, indiener van het wetsvoorstel in 2021 om de bevoegdheid van de minister tot het afnemen van het Nederlanderschap permanent te maken. Het wetsvoorstel was getiteld: "Permanent maken bevoegdheid

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2023/04/07/bericht-uit-de-zwolse-vrouwenvleugel-a4161610#/krant/2023/04/08/#101>

² https://www.nrc.nl/nieuws/2023/03/19/twee-keer-ontsnapte-zijn-dochter-nu-moet-ze-weg-uit-nederland-a4159921?itm_content=mijn-nieuws-voorpagina&itm_term=Migratie%20en%20vluchtelingen

Nederlandschap in te trekken *in het belang van de nationale veiligheid*³. Het intrekken van het Nederlandschap gebeurde dus expliciet in het belang van de nationale veiligheid. Interessant is dat de Raad van State al in november 2015 kritisch adviseerde over het eerste wetsvoorstel dat toen in voorbereiding was. Op 11 augustus 2021 bracht de Raad opnieuw een negatief advies uit over het voorstel om de wet permanent te maken⁴. De Raad merkte toen op dat “intrekking van het Nederlandschap een zeer ingrijpende maatregel is voor de betrokkene”. Zij wees ook op de beperkte visie van het begrip “nationale veiligheid” waarop de wet gebaseerd is. De Raad schreef: “Mede als gevolg van globalisering is de nationale veiligheid immers in toenemende mate gediend met internationale veiligheid en stabiliteit. Een maatregel die personen vanwege de potentiële dreiging die van hen uitgaat bewust buiten de grenzen van het Koninkrijk houdt, verplaatst het probleem naar andere – in dit geval vaak fragiele – staten. Ook uit het oogpunt van de bevordering van de internationale rechtsorde kunnen daar vraagtekens bij worden geplaatst”.

We zijn intussen vier jaar verder, en alle overheidsinstanties die betrokken zijn bij het afnemen van het Nederlandschap concluderen nu dat het intrekken van het Nederlandschap risico's oplevert voor de nationale veiligheid. De wet levert dus precies het tegenovergestelde resultaat als waarvoor hij was ontworpen. Vandaar dat al deze overheidsinstanties de regering oproepen om te stoppen met dit beleid.

Zo lang de wet echter van kracht blijft, gaat minister Yesilgöz door met het afnemen van de nationaliteit. Zij was als Kamerlid indertijd (samen met Madeleine van Toorenburg) immers zelf de initiatiefneemster ervan. Van de minister hoeven wij dus niet te verwachten dat ze de wet in de ijskast zet. Het is bekend dat zij een grote aversie koestert tegenover de teruggekeerde vrouwen; een aversie die voor haar blijkbaar zwaarder weegt dan de nationale veiligheid. De enige partij die de situatie kan veranderen, is het CDA. Wij waren indertijd mede-initiatiefnemer van de wet die nu tot problemen leidt, en wij zijn daarom de partij die het initiatief moet nemen om de situatie te corrigeren.

Ik wil u daarom vragen dit onderwerp binnen de Kamerfractie aan de orde te stellen, en aan te dringen op een duidelijke koerswijziging van onze partij. Coalitiegenoot D'66 wil graag met een initiatief komen om de wet in te trekken, maar doet dit niet zo lang ze niet zeker weet dat er geen meerderheid in de Kamer is. Met andere woorden: zolang het CDA niet duidelijk aangeeft dat het zijn standpunt gewijzigd heeft, komt D'66 niet in actie.

Naar mijn mening is een koerswijziging op dit punt van groot belang voor het nieuwe imago van onze partij. Wij moeten ons veel duidelijker profileren op onze christelijke waarden (de partij tégen het egoïsme) en niet langer aanleunen tegen VVD en PVV. Komende week verschijnt er een opinieartikel van mij in Dagblad Trouw waarin ik betoog dat een meer humane opstelling van het CDA tegenover de teruggekeerde vrouwen een duidelijk signaal in die richting zou zijn.

Ik zal dit de komende tijd blijven benadrukken, zowel binnen als buiten het CDA. Op het eerstkomend partijcongres ga ik opnieuw een resolutie indienen over het inhumane beleid van het CDA tegenover de teruggekeerde IS-vrouwen en hun kinderen. Dreigen met het afnemen van hun Nederlandschap is een vorm van geestelijke marteling voor de vrouwen. Wanneer hen de Nederlandse nationaliteit wordt afgenomen, komen ze na afloop van hun detentie als illegale vreemdeling op straat te staan omdat uitzetten naar Marokko in de praktijk onmogelijk is. Zij krijgen

³ [https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?id=2021Z17225&dossier=35934-\(R2158\)](https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?id=2021Z17225&dossier=35934-(R2158))

⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/kst-35934-4.html>

dan hun kinderen niet terug van Jeugdzorg omdat ze geen huis of inkomen hebben, en dreigen hun kinderen daardoor permanent te verliezen. Dit is een onmenselijke maatregel die niet past bij een land als Nederland.

Ik ben graag bereid mijn bezwaren tegen het huidige CDA beleid te komen toelichten in een persoonlijk gesprek.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Ad Corten', written in a cursive style.

Ad Corten
CDA Uitgeest
Platform Kinderen terug uit het Kalifaat
<https://kinderenteruguitkalifaat.nl/>
06-25539238